

**HOTĂRÂREA NR. 430
din 12.11.2018**

Dosar nr.: 336/2018

Petiția nr.: 2709/09.05.2018

Petent:

Reclamat: Instituția Avocatului Poporului

Obiect: Nesoluționarea integrală a petițiilor adresate instituției reclamate privind cererea de sesizare a Curții Constituționale

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

2. Instituția Avocatului Poporului

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Petentul arată faptul că a formulat două petiții înaintate Instituției Avocatului Poporului solicitând ca acesta să sesizeze Curtea Constituțională cu privire la prevederi ale Legii nr. 80/1998 privind statutul cadrelor militare, prevederi apreciate ca fiind neconstituționale. Petițiile au fost formulate în luna decembrie 2017 iar în luna aprilie 2018 i s-a răspuns petentului că nu există temeuri juridice care să justifice sesizarea Curții Constituționale de către Avocatul Poporului.

III. Procedura de citare

4. Urmare petiției, astfel cum a fost formulată, în temeiul art. 28 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicată în M.O. nr. 348 din 6 mai 2008, Colegiul director a invocat din oficiu excepția de necompetență a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

5. Prin adresele nr. 2709/04.06.2018, respectiv nr. 3454/04.06.2018, au fost citate părțile pentru termenul acordat la data de 26.06.2018, părțile fiind prezente

6. Partea reclamată a formulat un punct de vedere comunicat petentului.

7. Petentul a formulat concluzii scrise.

8. Procedura legal îndeplinită

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

9. În data de 22.12.2017 petentul a înaintat o petiție părții reclamate privind neconstituționalitatea mai multor articole din Legea 80/1995, privind statutul cadrelor militare cu modificările și completările ulterioare, cu privire la neconstituționalitatea prevederilor în totalitate a O.G. 121/1998, privind răspunderea materială a militarilor, cu solicitarea de a sesiza CCR. În data de 27.12.2017 petentul a revenit cu o petiție prin care formula cererea de sesizare a Curții Constituționale privind neconstituționalitatea mai multor articole din Legea 167 din 12.07.2017, pentru

modificarea și completarea Legii nr. 346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării, cu rugămintea de a sesiza CCR.

10. Partea reclamată a răspuns petentului la data de 04.04.2018, petentul apreciind că instituția sesizată s-ar fi substituit Curții Constituționale și chiar legiutorului.

11. Petentul solicită:

- Obligarea părții reclamate la soluționarea integrală, efectivă și punctuală a celor două petiții înaintate instituției la data de 22.12.2017, respectiv 27.12.2017.

- Acordarea de despăgubiri pentru discriminare în cuantum de 100.000 lei și restabilirea situației anterior discriminării și sancționarea părții reclamate.

12. Referitor la excepția de necompetență, petentul arată că s-a referit la refuzul părții reclamate de a sesiza Curtea Constituțională și nu doar modul în care a fost soluționată petiția. Petentul se consideră discriminat, întrucât Instituția Avocatului Poporului a dat curs altor sesizări, în cazul petentului, dat fiind calitatea sa de militar, refuzând să sesizeze Curtea Constituțională.

13. Petentul mai arată faptul că partea reclamată nu a argumentat punctual fiecare aspect al sesizării, rezumându-se la tehnica legislativă statuată de prevederile legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă.

14. Petentul mai arată faptul că Instituția avocatului Poporului este o autoritate publică, independentă față de orice autoritate publică și nimeni nu îl poate obliga pe Avocatul Poporului să se supună instrucțiunilor sau deciziilor sale, însă legea poate face aceasta.

15. Petentul arată că partea reclamată a nu a răspuns în termen legal și a refuzat să dea curs solicitărilor sale, prin această atitudine lezându-i petentului demnitatea și inteligența. De altfel, sesizarea Curții ar fi fost cu atât mai facilă cu cât cererile erau deja întocmite, fiind necesară doar însușirea lor și a se proceda la transmiterea lor.

16. Petentul mai menționează că în anumite situații Avocatul Poporului s-a exprimat că anumite prevederi legale sunt neconstituționale iar în alte cazuri le-a apreciat ca fiind constituționale (pentru alte categorii, de personal) petentul susținând că această atitudine este discriminatorie.

17. Se mai arată faptul că legislația impune tuturor autorităților publice să răspundă cetățenilor în termen de 30 de zile. Petentul consideră că a fost vătămat în drepturile sale, interpretarea dată de partea reclamată fiind de natură a se limita doar la câteva decizii a Curții Constituționale fără a argumenta temeinic celelalte articole.

Susținerile părții reclamate

18. Prin punctul de vedere înregistrat sub nr. 4144/26.06.2018 partea reclamată solicită să fie admisă excepția de necompetență, invocată din oficiu, și să se constate faptul că petiția formulată este de competența instanței de judecată.

19. Solicitarea petentului cuprinde în fapt nemulțumirea sa față de conținutul răspunsurilor formulate de Avocatul Poporului la petițiile adresate acestei instituții, prin care se solicita sesizarea Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a unor dispoziții din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, precum și a întregii Ordonanțe a Guvernului nr. 121/1998 privind răspunderea materială a militarilor.

20. Solicitarea privind obligarea instituției Avocatul Poporului la soluționarea integrală, efectivă și punctuală a petițiilor înaintate prin e-mail la datele de 22, respectiv 27 decembrie 2017, precum și obligarea instituției la plata de despăgubiri pentru discriminare, în cuantum de 100.000 ron, dar și plata de daune morale, în cuantum de 100.000 ron, constituie obiectul cererii de chemare în judecată formulată de reclamantul, în contradictoriu cu instituția Avocatul Poporului, în Dosarul nr. 2561/2/2018, aflat pe rolul Curții de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

21. Referitor la aspectele de discriminare invocate de petent, motivat de faptul că Avocatul Poporului nu a sesizat Curtea Constituțională în baza argumentelor sale privind neconstituționalitatea art. 3 alin. (1), art. 5¹ alin. (4), art. 6 alin. (.1), art. 7 alin. (l), art. 15, art. 16, art. 17, art. 32 alin. (8), art. 44 și art. 46 (din Legea nr. 167/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării, apreciază ca nu se poate reține o încălcare a principiului egalității de tratament în ceea ce privește exercitarea de către Avocatul Poporului a atribuțiilor sale în domeniul controlului de constituționalitate,

22. Implicarea Avocatului Poporului în controlul de constituționalitate trebuie abordată prin interpretarea art. 146 lit. d) teza finală din Legea fundamentală în coroborare cu dispozițiile constituționale cuprinse în art. 58-60 și având în vedere prevederile Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată. Potrivit art. 58-60 din Constituție și art. 1 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, rolul Avocatului Poporului este acela de apărător al drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice.

23. În vederea realizării acestui scop, Avocatul Poporului a fost învestit cu o serie de prerogative, printre care, după revizuirea Constituției în anul 2003, și cu posibilitatea sesizării Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a legilor și ordonanțelor, în temeiul art. 146 lit. d) din Constituție raportat la art. 15 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 35/1997, republicată, precum și în temeiul art. 15 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 35/1997, republicată (formulează puncte de vedere la cererea Curții Constituționale). De asemenea, Avocatul Poporului poate sesiza Curtea Constituțională cu privire la neconstituționalitatea legilor, înainte de promulgarea acestora.

24. Abordarea diferită a exercitării celor două atribuții este justificată de natura distinctă a tipului de control de constituționalitate exercitat: fie în cadrul controlului de constituționalitate abstract (determinat de ridicarea directă a excepției de neconstituționalitate), fie în cadrul controlului de constituționalitate concret (exercitat cu prilejul formulării punctelor de vedere la solicitarea Curții Constituționale).

25. Argumentele de neconstituționalitate invocate în petițiile adresate Avocatului Poporului sau în excepțiile de neconstituționalitate asupra cărora este chemat să-și exprime punctul de vedere sunt analizate raportat la particularitățile fiecărei cauze, astfel încât nu se poate reține existența unui tratament juridic discriminatoriu. Analiza de neconstituționalitate se face raportat la 3 elemente: textul legal în vigoare contestat din punctul de vedere al constituționalității, textul constituțional de referință pretins încălcat, precum și motivarea relației de contrarietate între cele două texte, cu alte cuvinte, motivarea neconstituționalității textului criticat.

26. Potrivit jurisprudenței constante a Curții Constituționale, soluționarea excepției de neconstituționalitate ridicate direct de Avocatul Poporului se face în cadrul unui control abstract de constituționalitate [a se vedea Decizia nr. 1.167 din 15 septembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 808 din 16 noiembrie 2011, receptată și menținută prin Decizia nr. 549 din 15 iulie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 718 din 24 septembrie 2015, paragraful 16], ceea ce înseamnă că Avocatul Poporului ridică o excepție de neconstituționalitate distinct de orice procedură judiciară, așadar, în lipsa vreunui litigiu, el neavând de apărut vreun drept subiectiv [a se vedea, cu privire la caracterul abstract al controlului exercitat în condițiile art. 146 lit. d) teza a doua din Constituție, Decizia nr. 163 din 12 martie 2013].

27. Avocatul Poporului efectuează propria analiză a temeiniciei petițiilor având ca obiect sesizarea Curții Constituționale și nu își însușește criticile de constituționalitate formulate de petenți. Instituirea unui mecanism obligatoriu de control al legilor și ordonanțelor Guvernului este apanajul exclusiv al legiuitorului însă, soluția legislativă

aleasă ar trebui să asigure Avocatului Poporului garanțiile de autoritate, independență și imparțialitate care țin de însăși esența unei instituții de tip Ombudsman.

28. Poziția Avocatului Poporului față de celelalte autorități publice este stabilită de art. 2 alin. (1), alin. (3) și alin. (4) din Legea nr. 35/1997, republicată, potrivit căruia instituția Avocatul Poporului este o autoritate publică autonomă și independentă față de orice altă autoritate publică, în condițiile legii. În exercitarea atribuțiilor sale, Avocatul Poporului nu se substituie autorităților publice. Avocatul Poporului nu poate fi supus nici unui mandat imperativ sau reprezentativ. Nimeni nu îl poate obliga pe Avocatul Poporului să se supună instrucțiunilor sau dispozițiilor sale.

29. Se mai arată faptul că petentul realizează o analiză a activității instituției Avocatul Poporului în domeniul controlului de constituționalitate exercitat în materia actelor normative ce guvernează statutul juridic al funcționarilor publici și al funcționarilor publici cu statut special, fiind nemulțumit de opiniile juridice formulate de Avocatul Poporului, despre care susține că ar fi fost abordate în mod diferit în dosarele Curții Constituționale, în funcție de fiecare categorie profesională distinctă. Față de susținerile petentului, se arată că, potrivit prevederilor art. 52 din Legea nr. 35/1997, republicată, Avocatul Poporului și adjuncții săi nu răspund juridic pentru opiniile exprimate sau pentru actele pe care le îndeplinesc, cu respectarea legii, în exercitarea atribuțiilor prevăzute de prezenta lege.

30. În concluzie, se solicită, pe cale de excepție, admiterea excepției de necompetență a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării și constatând că sesizarea formulată poate fi soluționată de instanța de judecată, iar pe fondul cererii, solicită respingerea sesizării ca nefondată întrucât instituția Avocatul Poporului a soluționat petițiile formulate în conformitate și în limita atribuțiilor sale legale, fără a avea o conduită discriminatorie față de petent.

V. Motivele de fapt și de drept

31. Luând act de plângere, astfel cum este formulată, precum și de susținerile petentului, Colegiul urmează a analiza excepția necompetenței Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, excepție invocată din oficiu raportat la obiectul petiției respectiv obligarea obligarea instituției Avocatul Poporului la soluționarea integrală, efectivă și punctuală a petițiilor înaintate prin e-mail la datele de 22, respectiv 27 decembrie 2017, acordarea de despăgubiri pentru discriminare în cuantum de 100.000 ron precum și repunerea în situația anterioară discriminării.

32. În drept, Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, având în vedere dispozițiile art.28 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor, potrivit cărora "Membrii Colegiului director, din oficiu, pot ridica excepția de necompetență când în mod vădit constată că petiția formulată nu este de competența Consiliului, potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 137/2000, republicată.", și dispozițiile art. 63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor, articol care prevede următoarele: „(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției.(2) Excepțiile vor putea fi unite cu fondul dacă este nevoie să se administreze dovezi în legătură cu soluționarea în fond a petiției.” și ale art.64, din aceeași procedură mai sus menționată „(1) Când în fața Colegiului director se pune în discuție competența acestuia, se va indica instituția sau un alt organ competent. (2) Dacă este nevoie să se administreze dovezi în legătură cu soluționarea în fond a petiției, excepția va fi unită cu fondul.(3) Colegiul director va trece la soluționarea petiției, cel nemulțumit putând ataca hotărârea asupra fondului la instanța de contencios administrativ, potrivit legii.” va analiza cu prioritate excepțiile invocate în speța de față.

33. Raportat la *excepția de necompetență* materială a Consiliului invocată din oficiu, Colegiul director urmează a se pronunța asupra acesteia.
34. Colegiul constată că modul în care este formulată petiția și solicitările cuprinse în aceasta îmbracă forma unui litigiu care ar urma să fie soluționat de instanța de judecată, aceasta fiind în măsură a aprecia asupra modului în care au fost soluționate petițiile formulate de către petent, la data de 22.12.2017, respectiv la data de 27.12.2017.
35. Coroborând acest aspect fundamental incident petiției deduse soluționării, Colegiul este de opinie că, în speță, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, ca autoritate de stat, autonomă, nu se poate substitui instanțelor judecătorești, nu se poate pronunța sine qua non asupra aspectelor invocate, competența de soluționare în prezenta cauză revenind instanțelor de judecată. Instanța de judecată este singura îndrituită a aprecia legalitatea actelor emise de către partea reclamată.
36. Referitor la obligarea Instituției Avocatului Poporului să procedeze la sesizarea Curții constituționale cu privire la neconstituționalitatea unor dispoziții din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, precum și a întregii Ordonanțe a Guvernului nr. 121/1998 privind răspunderea materială a militarilor, Colegiul director urmează a se raporta la Decizia nr. 336/2013, a Curții Constituționale.
37. În considerentele Deciziei nr. 336/2013, Curtea Constituțională a subliniat caracterul independent și autonom al Avocatului Poporului, reținând că acesta poate declanșa controlul de constituționalitate pe calea excepției de neconstituționalitate indiferent de problemele vizate prin aceasta, însă ridicarea directă a excepției de neconstituționalitate este și rămâne la aprecierea exclusivă a Avocatului Poporului, acesta neputând fi obligat sau împiedicat de nicio autoritate publică să ridice o atare excepție.
38. Pe de altă parte analiza și controlul activității Instituției Avocatului Poporului nu poate face obiectul unei petiții adresate Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.
39. Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. admiterea excepției necompetenței materiale a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării invocată din oficiu;
2. o copie a hotărârii se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: —

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

SANDU VERONICA TATIANA – Membru

Red/mot: TS/RB

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.